

Naše noviny

Bílá Lhota • Červená Lhota • Hrabí • Hradečná • Měník • Pateřín • Řimice

LÉTO 2025 • ROČNÍK 21 • ČÍSLO 83 • VYDÁVÁ OBEC BÍLÁ LHOTA • E-MAIL: OBEC@BILALHOTA.CZ

Periodický tisk obce Bílá Lhota

11. červen

Čtvrtletník

za období 1. 4. 2025–30. 6. 2025

Hándlová Dobromila – Červená Lhota

Žváček Jiří – Řimice

Aleš Pavel – Řimice

Vysoudil Ladislav – Hrabí

Zapletalová Jiřina – Červená Lhota

Doubek Jiří – Řimice

Jelínek Jiří – Bílá Lhota

Voráčková Irena – Červená Lhota

Vočka Antonín – Řimice

Ihnát Jan – Hrabí

Nevrlý Emanuel – Řimice

Zemánková Miroslava – Hradečná

Křepský Lubomír – Řimice

Krajcová Irena – Bílá Lhota

Prokopová Ludmila – Řimice

Weinholdová Marie – Měník

Haplová Hedvika – Hradečná

Krbcová Eva – Hrabí

Švecová Božena – Řimice

Kneifelová Dagmar – Řimice

Polách Jiří – Řimice

Žáková Šárka – Měník

Švec Jiří – Řimice

***Jubilantům ze srdce gratulujeme
a přejeme hodně zdraví,
pohody a optimismu do dalších let.***

ZŠ BÍLÁ LHOTA VE DRUHÉM POLOLETÍ ŠKOLNÍHO ROKU 2024/2025

Léto se již hlásí o slovo a naši žáci neklidně poposedávají v lavicích. Před námi jsou poslední prověrky a zkoušení, ty se prolínají se školními výlety, těšením se na konec školního roku a letní prázdniny. Je však třeba dokončit rozdělanou práci a pomalu se připravit na příští školní rok.

V uplynulých měsících proběhlo spoustu akcí a některé z nich bych rád zmínil v tomto článku. Ať už to byl školní ples, lyžařský kurz, zápis do I. třídy, přijímací zkoušky na střední školy, mezinárodní program Erasmus+ a spousta dalších aktivit.

Začneme tedy v únoru, kdy jsme na jeho konci uspořádali tradiční školní ples. Děkujeme všem, co se přišli pobavit, také všem, kteří přispěli do bohaté tomboly, těm, kteří se spolupodíleli na náročné organizaci, vystupujícím za krásná vystoupení, prostě každému, kdo jakkoliv přispěl k tomu, aby se nám ples vydařil. A on se opravdu vydařil. Zábava byla výborná a výdělek, který letos poprvé překročil šestimístnou částku, putoval do pokladny SRPŠ a pomůže opět zlepšit podmínky pro vzdělávání i mimoškolní aktivity. Těšíme se na jubilejní, třicátý školní ples, příští rok.

Hned druhý den po plese jsme pak vyrazili s našimi sedmáky a osmáky na lyžařský kurz do Karlova pod Pradědem. Po dlouhých letech jsme museli změnit lyžařské středisko, ale i tady jsme byli velice spokojeni. Měli jsme opravdu počasí jak na objednávku, perfektně upravené sjezdovky, takže opět jsme po týdnu odjížděli unavení, ale spokojení. Většina z dětí stála na lyžích poprvé v životě, ale na konci kurzu již všichni bez problémů brázdili Karlovské svahy.

Významným dnem pro naši školu vždy bývá zápis a nejinak tomu bylo i letos. K zápisu se dostavilo 28 předškoláků, z nichž 21 bylo přijato k základnímu vzdělávání a nastoupí tedy v září do I. třídy naší školy. Věříme, že si budou svoji školní docházku náležitě užívat a všem se jim bude dařit.

Významný životní krok čekal také na naše nejstarší, deváťáky. Všichni víme, že přijímací zkoušky na střední školu jsou významným milníkem ve vzdělávání. A našim žákům se velice dařilo. 17 žáků se dostalo na svoji první vybranou školu a jedna žákyně hned na tu druhou, což považujeme za velký úspěch. Věříme, že se jim na vybraných školách bude dařit a uplatní tam vědomosti a dovednosti získané u nás na základce.

Nadále také pokračujeme v projektu Erasmus. Šest našich žáků a dvě učitelky navštívili na konci května školu v Prievdzi na Slovensku a odvezli si odtud spoustu krásných zážitků. Na začátku června pak dalších šest žáků s doprovodem poletí na partnerskou školu do Německa. Při čtení článku jsou možná již zpět doma. Dále nás v příštím školním roce čeká ještě jeden výjezd do zahraničí, tři jazykové kurzy pro vyučující (pravděpodobně v průběhu prázdnin) a tzv. stínování, kdy naši vyučující stráví týden v zahraniční škole při návštěvách tamních vyučovacích hodin.

Ve škole se však pouze neučíme, ale účastníme se také různých vzdělávacích, preventivních a dalších akcí. Jak jsem již psal, probíhají školní výlety. Prvňáci, šestáci a sedmáci se společně vydali do hor a navštívili Dolní Moravu. Ti starší vystoupali až na Stezku v oblacích a zpátky pak sjeli bobovou dráhou a naši nejmenší si užili spoustu zábavy v Mamutíkově parku. Pátáci navštíví naše hlavní město, stejně tak pár dnů po nich se cílem výletu deváťáků stane Praha a do třetice se v červnu na stejné místo podívají kluci z osmičky. Do zábavního vědeckého parku Vida do Brna vyrazí druháci a čtvrtáci a naši třetáci budou sportovat v lanovém centru v Olomouci.

V dubnu jsme realizovali ekologické aktivity ke Dni Země, kdy jsme také uspořádali tradiční sběr železného šrotu, z něhož nezanedbatelný výtěžek putuje pro potřeby SRPŠ.

A nyní jen v krátkosti a heslovitě pár dalších akcí napříč ročníky: Noc s Andersenem, Den s roboty, soutěž v piškvorkách, projektový den na Sluňákově, Moravské divadlo, preventivní programy k šikaně, divadlo Čert a Káča v Metropoli, projektový den s Virtuální realitou, projektový den Lovci

mamutů, vaření a pečení v SOŠ Litovel, soutěž v přehazované, hláskovací soutěž v AJ, projekt Easter, anglické divadlo v Uničově a spousta dalších zajímavých akcí.

Dále jsme uspořádali celoškolní recitační soutěž a probíhá taky dopravní soutěž Mladý cyklista. Prvňáci se chystají na Pasování čtenářů a my všichni postupně míříme k ukončení školního roku. Než jsme se nadáli, 10 měsíců uteklo jako voda a děti čekají letní prázdniny.

Proto bych vám všem chtěl na závěr mého příspěvku popřát příjemné léto a příjemnou dovolenou.

Za kolektiv zaměstnanců ZŠ Bílá Lhota: Radek Pospíšil

DŮKAZY INŽENÝRSKÝCH DOVEDNOSTÍ NAŠICH PŘEDKŮ

– POLNÍ TERASY NAD HRABÍM

k 675. výročí od první písemné zmínky o obci

Ves Hrabí, jak bylo vylíčeno v minulém čísle bělohorských novin, byla založena za účelem rozšíření zemědělských ploch ve vyšších polohách středověké krajiny. Les, jenž pokrýval celé současné katastrální území této obce, postupně osadníci s podporou vrchnosti proměňovali v zemědělskou půdu a pastviny, neboť místní šlechta měla největší zájem na tom, aby jí i tyto odlehle části panství přinášely prospěch. První osadníci se pustili do mýcení, klučení či žďaření lesa. Odlesnění svahu pod vrchem Boří, na němž se katastrální území Hrabí rozléhá, však přineslo nejen nový zemědělský potenciál kraje, ale i negativní faktory hospodaření na svažitých polích.

Je zřejmé, že polní práce ztěžoval nejen svažitý terén pod vrchem Boří, ale i půdní eroze způsobovaná deštěm a tajícím sněhem. Hrabští rolníci těžce vydobyli lesní půdu vlivem erozivních procesů ztráceli do takové míry, že to v nich vyvolalo potřebu vybudovat nějaká jednoduchá agrotechnická zařízení, jež by jejich problém vyřešila. Výsledky jejich práce vidíme dodnes.

Stoupáme-li totiž po silnici mezi Hrabím a Olešnicí, vidíme po pravé straně v polích pod Bořím dlouhé a úzké svahové stupně pokryté trávou a občas nízkými stromy a keři – polní terasy. Nejdelší z nich se táhne téměř přes celý svah za kamenným křížem Valouchových nad Hrabím. V minulosti se jich v této části katastru nacházelo více, avšak mnohé padly za obětí intenzivnímu scelovacímu procesu a socialistickému trendu rozorávání mezí. Přesto, jak vidno, se jich několik dochovalo do dnešních dní a ukazují na pokročilou úroveň lidské organizace a technických dovedností v zemědělství z dob kolonizace prvních úbočí Bouzovské vrchoviny.

Obecně polní terasy dělíme na umělé nebo přírodní stupňovité plošiny, které vznikají na svazích, obvykle na zemědělské půdě, aby se zamezilo erozi půdy a usnadnilo se její obhospodařování. Umělé jsou tvořeny vykopáním nebo vybudováním zábran, které pomáhají snížit rychlost vody stékající po svazích, což minimalizuje erozní procesy a zlepšuje zadržování vláhy v půdě. Terasy pak mohly sloužit k pěstování plodin i na svazích, kde by jinak bylo pěstování obtížné z důvodu příkrého sklonu terénu. Vidíme, že hrabské terasy mají tvar schodů nebo stupňů a mohou být považovány za velmi starý prvek kultivace zemědělské krajiny, který byl užíván již ve starověkých civilizacích. Na severní Moravě jsou typické pro vyšší polohy Jeseníků nebo Kralický Sněžník.

Terasování je nejstarší způsob úpravy pozemků, kterým se zemědělci v horských oblastech bránili proti erozi půdy způsobené povrchovým odtokem vody. Zbytky starověkých stupňových teras se zachovaly v zemích všech světadílů – v Číně, na Filipínách, na Jávě, v oblasti evropského Středomoří, v Malé Asii, v Peru, v Bolívii aj.

Hrabští zemědělci se terasováním svahu Boří také snažili zmenšit jeho velký sklon, proto rozdělili svah na takové úseky, aby povrchový odtok vody nedosáhl nebezpečného erozního účinku. Hrabské terasy se skládají z terasových plošin a terasových svahů (terasový svah se též nazývá mez). Terasová plošina je produkční část terasy, terasový svah sloužil k ukládání nasbíraných kamenů z pole nebo k výsadbě nízkých ovocných stromů. Vysoké stromy by stínily pěstovaným plodinám. Stupně teras jsou pro ovocné stromy dobrým stanovištěm, jejich kořenový systém terasu zpevňuje.

Jak je naznačeno výše, terasy na svazích vznikaly nejen lidskou činností, ale též přirozenými přírodními procesy. To však není případ polních teras na úbočí vrchu Boří nad Hrabím. Na mapě z roku 1834 totiž vidíme polní terasy táhnoucí se kolmo od cesty mezi Hrabím a Olešnicí až k lesu, a to ve zcela rovnoběžném uspořádání a s téměř pravidelnými rozestupy, což ukazuje, že nejde o přírodní útvary. Navíc je zřetelné, že terasy probíhaly a probíhají cíleně ve směru vrstevnic, a nadto na počátku 19. století ležely vždy na hranicích parcel jednotlivých majitelů. Uspořádání teras v terénu napovídá, že je vytvořili lidé.

Ve zmíněné mapě lze napočítat devět rovnoběžných teras, a to na rozhraní polí majitelů z Hrabí, kteří mezi nimi hospodařili: Jana Otavy čp. 12 a Antonína Makase čp. 2, Jana Šmída čp. 10 a Josefa Šafrance čp. 1, Tomáše Hájíčka čp. 8 a J. Šafrance, T. Hájíčka a Josefa Wattauche čp. 7, Josefa Nevrlého čp. 5 a J. Wattauche, J. Nevrlého a Antonína Makase. Stanovit jejich stáří bez archeologického průzkumu je obtížné, ale je na místě se domnívat, že vznikly krátce po odlesnění svahu, tedy v době prvotní přeměny této části krajiny. Záleželo na tom, kdy hrabští osadníci les vyklučili a jak brzy si uvědomili, že jim drahocennou půdu z Boří odnáší voda stékající po svahu pryč do údolí.

Tvorba mezi probíhala tak, že se vrstevnicovou orbou půda stále přesouvala každou brázdou směrem po svahu dolů, aby vznikl pozemek bez příčného sklonu nebo s minimálním sklonem, erozi nepodněcujícím sklonu. Proces formování těchto pásů trval desítky let, protože orba se prováděla jednou ročně, v případě trojpolního hospodaření ještě s menší frekvencí. Při výstavbě polních teras je třeba dodržet zásadu, aby se nedostala na povrch mrtvá půda nebo nedošlo k obnažení podloží. Ve středověku bylo vytvoření terasy vysoké dva metry nesmírně náročné, a práce na ní mohla trvat několik desítek sezón. Dnes tento proces značně urychlují moderní mechanizační prostředky, jako jsou buldozery a grejdry, jimiž lze zemi nu urychleně přesunout.

Stupňovité terasování se kvůli pracovní náročnosti a nákladovosti neprovádělo najednou, ale postupně orbou. Bylo nutné nejprve založit pozemkové hranice rovnoběžně s vrstevnicemi a zvolit vzdálenosti odpovídající vzniku teras. Terasový stupeň se časem vytvoří samovolně, pokud se při orbě brázdy sklápějí po svahu.

Postupný vznik terasy se projevuje již po 5 letech a v dalších 5-10 letech se terasový stupeň zvyšuje až na požadovanou úroveň. Po dosažení konečné výšky se směr sklápění zeminy při orbě střídá, aby se terasový stupeň stabilizoval. Postupné zřizování teras je i jinak výhodné, neboť v místě zahloubení se ponenáhlu prohlubuje, aniž by hrozilo odkrytí podloží. Pozvolna vznikající stupeň je též stabilnější než u teras vybudovaných naráz. Svahy se přerušily příčnými průlehy, díky čemuž je bylo možné využívat jako pole, vinice a ovocné sady.

Hrabské polní terasy, ač jsou dnes nenápadné a málokdo se nad jejich existencí zamyslí, vypovídají o různých schopnostech a vlastnostech člověka – zejména pokud se podíváme na historický a kulturní kontext jejich výstavby. Možná byly jejich součástí i záchytné příkopy a hrázky, které upravovaly povrchový odtok srážkové vody na veškeré zemědělské i lesní půdě, ale ty nejsou v terénu patrné.

V okolních obcích se podobné terasy nacházely v okolí Kovářova – mezi Kovářovem a vrchem Kamenice vznikl celý komplex těchto dnes zaniklých agrotechnických zařízení, tři terasy se dochovaly severovýchodně od Kovářova. Ze složitěho systému stupňovitěho uspořádání svahů brali užítky i hospodáři v nedalekém Blažově.

Stavba polních teras svědčí o pokročilých inženýrských dovednostech našich předků, protože vytváření těchto stupňovitých struktur vyžaduje schopnost manipulace s terénem a návrh stabilních a funkčních ploch, které chrání půdu před erozí a umožňují efektivní zemědělství. K tomu bylo nutné hluboké porozumění přírodním procesům, například odtoku a vlivu terénu na zemědělství. Terasování také dokazuje, že tehdejší lidé měli vysokou úroveň ekologické inteligence – rozuměli krajině a dokázali ji efektivně využívat s ohledem na dlouhodobou udržitelnost hospodaření.

Stavba teras dokládá nejen trpělivost a systematickosti našich předků, ale také jejich schopnost plánovat s výhledem do

budoucnosti. Terasování nebylo jednorázovým počinem, nýbrž dlouhodobým projektem, který vyžadoval velkou fyzickou námahu a precizní organizaci práce.

Zároveň svědčí o pokročilých technologických a zemědělských dovednostech tehdejších hospodářů, kteří museli vyvinout efektivní metody pěstování plodin na náročných svazích, aby co nejlépe využili dostupnou půdu pro produkci potravy.

Hrabské polní terasy také odrážejí schopnost sedláků spolupracovat a organizovat práci v rámci širší komunity – výstavba tak rozsáhlého systému si obvykle vyžadovala koordinovanou činnost více lidí.

Nakonec polní terasy dokazují přizpůsobivost člověka různým přírodním podmínkám a jeho schopnost hledat inovativní řešení problémů, jako je eroze nebo nedostatek úrodné půdy. Umění nacházet nové způsoby, jak zlepšit zemědělské podmínky a zvýšit produkci, svědčí o vynalézavosti a kreativním myšlení našich předků.

Antonín Hampel

Šití a opravy dle Vaší představy M.V.

a nejen to!

Originální modely, náramky a doplňky „Bibi“

Co tedy nabízím?!

- ušiji Vám outfit dle Vašeho přání a představy
- pomohu s outfitem na jakoukoli příležitost
- pomáhám s úklidem šatníku
- můžete si vybrat originální kousek ze skladových zásob
- každý mnou šitý kousek je ORIGINAL
- přijímám drobné, ale i větší opravy
- šiji pro celou rodinu, ale také bytové doplňky a hračky
- využívám různých materiálů s atestací pro děti do 3let

Během roku se můžeme vidět osobně na různých akcích, jarmarcích, ale také na módních přehlídkách!

Najdete mě na adrese: Pateřín 4
nebo na tel. čísle: 734 833 951
ale také na fcb: Markéta Venosová
IČ: 19401671

PŘIVÍTÁME NOVÉ CVIČENKY

Cvičíš a chceš být v kolektivu, nebo chceš s cvičením začít?!

Přidej se k nám!

Cvičo Hradečná vzniklo v červenci 2024, a to díky zájmu holek z Hradečné.

Jmenuji se Markéta Venosová, jsem z Pateřína a cvičení vedu.

A teď něco málo o nás:
Jsme parta ženských nejen z Hradečné, ale i okolí.

Cvičíme tělo i mysl
(jóga, kalanetika, tabata, posilka, kardio, kruháče i intervaly).

Makáme 1,5 hod. každou neděli odpoledne. Při krásném počasí na fotbalovém hřišti v Hradečné, odkud máme i starty pro naše společné výběhy. Protože jsme i běhny, co běží za svým cílem k lepší postavě. Přes nepřízeň počasí a zimní měsíce trénujeme v Bílé Lhotě v sále obecního úřadu. Ve skupince na fcb řešíme nejen pohyb, ale i zdravou stravu, doplňky stravy a zdravý životní styl. Společně podnikáme různé výlety, závody, ale i charitativní akce.

HRKAČI Z HRADEČNÉ

Tradiční lidový zvyk hrkání má v Hradečné svou dlouholetou tradici. Probíhalo, jak je zvykem, po dobu tří dnů od Zeleného čtvrtku po Bílou sobotu. Kluci si průvod organizují a řídí sami. Sami si zvolí vedoucího průvodu a vytyčí trasu z horního konce až po první dům v obci. Kluky u nás můžete slyšet každý rok, chodí totiž za každého počasí.

TJ Sokol Bílá Lhota Vás srdečně zve

na

DĚTSKÝ DEN SE SOKOLEM

21. 6. 2025

Na hřišti v Bílé Lhotě

Od 13:00 hodin

**PRO DĚTI JSOU PŘIPRAVENÉ SOUTĚŽE, SLADKÉ ODMĚNY,
SKÁKACÍ HRAD**

V 16:00 hod. HASIČSKÁ PĚNA

BOHATÉ OBČERSTVENÍ

Vstupné dobrovolné

Všichni jste srdečně zváni!!

SDH Řimice pořádá

www.rimice.cz

v sobotu 25. 6. 2022

27. ročník

Pochod pohádkovým lesem

Začátek ve 12 hodin na hřišti v Řimicích *
Bohaté občerstvení zajištěno

Na akci se podílejí:

Obecní úřad Bílá Lhota, ZD Haňovice

LS Šternberk

* Návštěvníci budou vpouštěni na trať od 12 do 16 hodin

NĚMČINA

ANGLIČTINA

jazykové lekce v Moravičanech
pro začátečníky až prokročilé studenty
německá konverzace s rodilým mluvčím
angličtina na cestování
příprava na maturitu
důraz na komunikaci
více než 15 let zkušeností

kontaktujte mě:

NICOLE SURALA
TEL. 775 400 177
NICOLE.SURALA@SEZNAM.CZ

DOTACE AŽ 250 000 Kč NA RENOVACI DOMU

DOTACI VÁM ZAJISTÍME BEZ STAROSTÍ PŘEDEM NA VÁŠ ÚČET

KDO MÁ NA DOTACI NÁROK:

Majitel nebo spolumajitel domu k bydlení splňující jednu z následujících podmínek:

- ✓ pobírá starobní nebo invalidní důchod 3. stupně (ZTP)
- ✓ pobírá příspěvek na bydlení či dítě

VŠE ZA VÁS VYŘÍDÍME OD A DO Z

DOTACE LIDEM

 +420 771 188 098

 info@dotacelidem.cz

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY